

УДК 656.2

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

*Волохов В.А., к.е.н., доцент,
Маркова І.В., к.е.н., доцент,
Євтушенко М.В., магістр (УкрДАЗТ)*

В статті розглянуто значення інноваційного процесу в удосконаленні роботи залізничного транспорту та економічному оздоровленні галузі.

Ключові слова: інноваційна діяльність, залізничний транспорт, управління інноваційним процесом, ефективність.

Постановка проблеми та її зв'язки з науковими чи практичними завданнями. В сучасних умовах розвитку економіки України надзвичайно важливого значення набуває активізація інноваційної діяльності кожної галузі національної економіки, будь-якого суб'єкта підприємницької діяльності та кожної структурної одиниці. Без цього процесу стає неможливим здійснення прогресивних змін в економіці країни, суттєве оновлення виробничої структурної бази галузей економічного сектору та забезпечення сталого розвитку держави. Нововведення стають необхідною умовою існування підприємства на ринку товарів та послуг, забезпечують його конкурентоздатність, дають змогу «вижити» в будь-яких умовах.

Структурна і інституційна перебудова народногосподарського комплексу України пред'являє нові вимоги до якісних параметрів перевізного процесу і організації роботи транспорту. Нові умови господарювання вимагають удосконалення і підвищення конкурентоспроможності всіх галузей національної економіки. Залізничний транспорт є найважливішою складовою виробничого сектора економіки України, ефективність функціонування якого впливає на підвищення і структурні зміни в економіці, розвиток зовнішньоекономічної діяльності, підвищення життєвого рівня населення і захисту економічних інтересів країни. Економічна криза в Україні зумовила значне загострення ситуації на транспорті - спад об'ємів перевезень, підвищення тарифів, незадовільний стан матеріально-технічної бази, який приводить до збільшення потреби в реформуванні, ремонті і технологічному обслуговуванні рухомого складу і транспортної інфраструктури. Сучасний технічний стан транспортно-дорожнього комплексу країни, де спостерігається значний знос основних фондів, істотно гальмує техніко-технологічні можливості і розвиток транспорту.

Аналіз останніх досліджень та виділення невирішених частин загальної проблеми. У процесі дослідження даної проблеми

були використані наукові праці провідних вчених та спеціалістів з управління інноваційною діяльністю залізничного транспорту, підвищення його конкурентоспроможності на транспортному ринку, зокрема публікації таких видатних вітчизняних вчених як В.Л. Диканя, Є.М. Сича, В.П. Ільчука, М.В. Макаренка, Ю.М. Цветова [1-4], які свідчать про те, що в своїх дослідженнях вони намагалися розв'язати важливе науково-практичне завдання з забезпечення ефективності функціонування залізничного транспорту на основі інноваційного розвитку. Однак незважаючи на наявність розробок щодо управління інноваційною діяльністю залізничного транспорту на сьогодні залишаються невирішеними проблеми прискорення інноваційних процесів на транспорті, не визначені шляхи та засоби оновлення матеріально-технічної бази виробництва, недостатньо розкриті роль та значення нововведень в підвищенні технологічного рівня транспортногo комплексу. Враховуючи це **метою статті** є подальший розвиток теоретичних основ та розробка методичних рекомендацій щодо підвищення ефективності управління інноваційним потенціалом залізничного транспорту в нестабільних умовах господарювання. Для досягнення мети необхідно вирішити наступні задачі: визначити фактори, що стримують інноваційну діяльність залізничної галузі; провести дослідження розвитку і становлення підходів до інноваційної діяльності підприємства; запропонувати дійові інструменти стимулювання інноваційного розвитку.

Виклад основного матеріалу. Ключовим напрямком розвитку нових економічних відносин в Україні є створення необхідних умов для забезпечення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств. Як свідчить досвід країн з розвинутою ринковою економікою, досягати цього можливо на підставі впровадження інноваційної моделі розвитку. Це пов'язано з тим, що динаміка інноваційних процесів є визначальним показником економічного розвитку не лише підприємств, а й країни в цілому. Отже,

вагомого значення в даному аспекті набувають питання, які пов'язані з активізацією інноваційної діяльності. Розвитку інноваційної діяльності перешкоджають ряд проблем, які стримують здійснення інноваційної діяльності. Вони обумовлені впливом зовнішніх та внутрішніх факторів. До числа зовнішніх факторів слід віднести:

- економічні (системна криза в державі, інфляція, великі норми оподаткування, розрив економічних зв'язків, відсутність державного фінансування);

- політичні (нестабільність, несвоєчасність, а інколи і нездатність уряду проводити реформи й приймати відповідні нормативні акти);

- юридичні (недосконалість законодавчої бази, відсутність необхідних й дійових правових і нормативних актів стосовно регулювання інноваційної діяльності);

- науково-технічні (недосконалість науково-технічної політики держави, недостатність досвіду з питання купівлі-продажу ліцензій, несприятливий інноваційно-інвестиційний клімат, відсутність ефективної системи заохочення вітчизняних науковців та винахідників);

- соціальні (низький рівень життя, тенденція до зниження чисельності населення, відтік кадрів, старіння нації, зниження рівня кваліфікації через еміграцію фахівців до інших країн та перехід до більш перспективних сфер).

До внутрішніх факторів, які впливають на інноваційну діяльність, відносяться: скорочення показників зняття з виробництва застарілих видів техніки, введення в дію механізованих та автоматизованих ліній, недостатній обсяг проведених маркетингових досліджень, відсутність належного заохочення винахідника і раціоналізатора, низький рівень інноваційної культури тощо.

Управління інноваційним розвитком орієнтоване на досягнення певної мети (завоювання більшої частини ринку, збільшення прибутку в поточному періоді або в перспективі, забезпечення високих темпів стійкого економічного розвитку і т. д.) в умовах конкурентного середовища, цілі інших господарюючих суб'єктів можуть з ними не співпадати. Це протиріччя потрібно належним чином враховувати, погоджуючи намічені цілі з можливостями їх досягнення. В цілому, в масштабах ринку, таке узгодження цілей і інтересів господарюючих суб'єктів відбувається за допомогою ринкових механізмів (механізму рівноваги виробництва і споживання, механізму конкуренції і ринкового ціноутворення, механізмів економічних циклів і т. д.), організаційно-економічного механізму підприємства, а також механізмів державного і регіонального

регулювання і підтримки. Як витікає з вищевикладеного, управління інноваційними процесами здійснюється на декількох рівнях: рівні держави, рівні регіону або області, рівні конкретного суб'єкта господарської діяльності. Перші два представляють макрорівень управління, а останній — мікрорівень.

Реформування і розвиток залізничного транспорту направлене на забезпечення зростаючих потреб в перевезеннях вантажів і пасажирів в умовах ринкової економіки України при дотриманні високих стандартів якості в обслуговуванні споживачів. Це можливо на основі ефективного функціонування і модернізації залізничного транспорту, постійного оновлення техніки, впровадження сучасних технологій обслуговування ремонту рухомого складу, передаточних пристроїв і інфраструктури, вдосконалення процесів організації праці і управління на залізничному транспорті. Одним з ключових моментів в досягненні поставленої мети є створення дієвих ефективних інструментів стимулювання інноваційного розвитку галузі.

Інноваційний шлях розвитку залізничного транспорту в даний час не має альтернатив, що пред'являє нові вимоги до змісту, організації, форм і методів оцінки економічного, технічного рівня виробництва, рівня організації виробництва і управління підприємством в конкретних економічних умовах виробництва. Визначення ефективності інноваційної діяльності на основі оцінки технічного і організаційного рівня виробництва дозволяє ухвалювати кваліфіковані управлінські рішення при розробці інноваційних проектів і при їх реалізації, виявляти чинники і резерви підвищення ефективності роботи підприємства. Оцінка ефективності інноваційної діяльності за допомогою системи показників, що характеризують організаційно - технічний рівень виробництва, інтелектуальні можливості персоналу, а також складність економічних умов, у яких підприємство виконує роботи, дозволяє планувати інноваційну діяльність підприємства з метою усунення технічної відсталості і досягнення зростання фондоозброєності виробництва, поліпшення управління і підвищення конкурентоспроможності продукції і послуг, досягнення заданих значень економічних і ринкових показників.

Висновок. В умовах сьогодення важливого значення набуває активізація інноваційної діяльності залізничної галузі. Нововведення стають необхідною умовою існування залізничних підприємств на ринку товарів та послуг, забезпечують його конкурентоспроможність, дають змогу «вижити» в будь-яких умовах. Реалізація продуманої, якісно нової інноваційної політики на залізничному транспорті підвищить його конкурентоспроможність, ефективність та

соціальною значимістю, а також, дасть змогу забезпечити високу якість транспортних послуг, що будуть відповідати міжнародним стандартам.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Дикань В.Л. Забезпечення ефективності інноваційної діяльності підприємств залізничного транспорту : монографія [Текст] / В.Л. Дикань, В.О. Зубенко. – Х. : УкрДАЗТ, 2008.-194 с.

2. Інноваційно – інвестиційні системи залізничного транспорту: становлення та розвиток [Текст] / За ред. Сича Є.М.- К. : Логос, 2004. – 381с.

3. Сич Є.М. Інноваційно – інвестиційний розвиток залізничного транспорту [Текст] / Є.М. Сич, В.П. Ільчук – К.: Логос, 2002. – 256с.

4. Цветов Ю.М. Проблеми та основні напрями реформування залізничного транспорту України [Текст] / Ю.М. Цветков, М.В. Макаренко, М.Ю. Цветков та ін. – К. : КУЕТ, 2007. – 222 с.

5. Закон України «Про інноваційну діяльність» // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 36.

6. Інноваційний розвиток промисловості України / О. І. Волков, М. П. Денисенко, А. П. Гречан та ін. / Під ред. О. І. Волкова, М. П. Денисенка. – К. : КНТ, 2006. – 648 с.

7. Оцінка економічної доцільності інвестицій в інноваційні проекти на транспорті : навчальний посібник / Є. І. Балака, О. І. Зоріна, Н. М. Колесникова, І. М. Писаревський. – Харків : УкрДАЗТ, 2005. – 210 с.

Анотація. В статті розглянуто значення інноваційного процесу в удосконаленні роботи залізничного транспорту та економічного оздоровлення галузі.

Ключові слова: інноваційна діяльність, залізничний транспорт, управління інноваційним процесом, ефективність.

Summary. The meaning of the innovation process of improvement in the work of the railway transport and economic branch recovery was examined in this article.

Keywords: innovative activities, railway transport, management of the innovation process, efficiency.

*Рецензент д.е.н., професор УкрДАЗТ Дейнека О.Г.
Експерт редакційної колегії к.е.н., доцент УкрДАЗТ Токмакова І.Л.*

УДК 330.322.3

ВИСОКОПРИБУТКОВІ ІНВЕСТИЦІЇ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Дорошенко Н.О., к.е.н, доцент (ХНУ ім.В.Н.Каразіна)

У статті розкриті сутність НУІР-індустрії та розроблено пропозиції щодо роботи з інвестиційними проектами, що розповсюджені зараз в мережі Інтернет. Надано рекомендації стосовно мінімізації ризиків в діяльності з високоприбутковими інвестиційними програмами.

Ключові слова: інвестиції, ризик, платіжні системи, проценти, прибуток, інвестор, адміністратор, Інтернет.

Постановка проблеми та її зв'язки з науковими чи практичними завданнями. Інвестиціями є всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (дохід) або досягається соціальний ефект [1]. У ширшому трактуванні інвестиції являють собою вкладення капіталу з метою подальшого його збільшення. Прикладом такого доходу може бути банківський вклад, але він не може приносити надвідсотки. Зараз майже кожний користувач мережі Інтернет бачив інформацію рекламно-агітаційного характеру, яка пропонує заробляти не виходячи з дому і не прикладаючи майже ніяких зусиль. За останні 5 років в Україні в інтернет-проекти інвестори вклали більше 20 млн долл США[2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню інвестицій присвячені роботи Р.Марковіца, З. Роса, Дж. Сороса – їх можна вважати «класиками». Українські вчені (Майорова Т.В.[3], Мороз А.Н.[4] Пересада А.А.[5] та ін.) розглядають питання організації інвестиційної діяльності фінансово-кредитних установ, методологічні основи інвестування, обґрунтування доцільності інвестування, управління інвестиційним процесом, проектування інвестицій.

Виділення невирішених частин загальної проблеми. Проте сфера інвестицій в НУІР-проекти ще недостатньо розглянута вченими. Саме тому метою даного дослідження є визначення сутності та виявлення особливостей інвестування у віртуальні проекти.